

Prejav Svätého Otca, pápeža Benedikta XVI

Sobota, 05.04.2008

Milovaní bratia a sestry:

S veľkou radosťou sa s vami stretávam pri príležitosti kongresu Olej na rany. Odpoveď na množstvo potratov a rozvodov, organizovaná Cirkevným inštitútom Jána Pavla II pre štúdiá o manželstve a rodine, v spolupráci s Kolumbovými rytiermi. Blahoželám Vám za vybranú tému, ktorá sa stala objektom vašich uvažovaní počas týchto dní, a ktorá je veľmi aktuálna a zložitá, obzvlášť pre odvolanie sa na podobenstvo o milosrdnom samaritánovi (Lc 10, 25-37), ktorú ste vybrali ako kľúčovú pre analýzu množstva potratov a rozvodov, ktoré spôsobujú v živote človeka, rodiny a spoločnosti veľké utrpenie.

Áno, vskutku, muži a ženy našich čias sa nachádzajú často prázdny a ubolení, na pokraji cesty, ktorou idú, často bez toho, že by niekto vypočul ich volanie o pomoc a spolucítil s nimi, aby sa im uľavilo a zahojili sa ich rany. V rozhovore, často čisto ideologickom, sa vytvára s ohľadom na nich druh sprisahaneckého ticha. Len s postojom milosrdnej lásky je možné priblížiť sa k obetiam, aby sme im pomohli a dovolili, aby sa zdvihli a znovu nadviazali na cestu života.

V kultúrnom kontexte poznačenom narastajúcim individualizmom, hedonizmom a často aj veľkou stratou solidárnosti a adekvátnej spoločenskej podpory, ľudská sloboda, pred ťažkosťami života, vo svojej krehkosti, je podnecovaná opačnými rozhodnutiami k nerozlučnosti manželského zväzku alebo k úcte k novopočatému životu hoci ešte len ochraňovanom v materskom lone. Dozaista, rozvod a potrat sú voľby rozličného charakteru, často dozreté v ťažkých a dramatických podmienkach, ktoré často vyvolávajú traumy a sú zdrojom hlbokých utrpení, pre ktoré sa vykonávajú. Postihujú tiež nevinné obeť: novopočaté dieťa hoci ešte nenarodené a obsiahnuté deti v narušenom rodinnom pute. V každom zanechávajú rany, ktoré nezmazateľne poznačujú život.

Mravná mienka Cirkvi s ohľadom na rozvod a vyvolaný potrat je jasná a všetkým známa: jedná sa o ťažké hriechy, ktoré, v rozličnej miere a zostávajúc mimo hodnotenia subjektívnych zodpovedností, poškodzujú dôstojnosť ľudskej osoby, zahŕňajú hlbokú nespravodlivosť v spoločenských a ľudských vzťahoch a tiež urážajú Boha, zodpovedného za manželský zväzok a tvorcu života. A, nič menej, Cirkev podľa vzoru božského Majstra, vždy myslí na konkrétne osoby, predovšetkým na tie slabšie a nevinnejšie, ktoré sú obeťami nespravodlivostí, hriechov a tiež na ostatných mužov a ženy, ktorí sa dopustili menovaných činov, upadli do hriechu a nosia v sebe hlboké rany, hľadajúc pokoj a možnosť uzdravenia sa.

Cirkev má prvoradú povinnosť priblížiť sa k týmto osobám s láskou a nežnosťou, starostlivo a s materskou pozornosťou, aby im zvestovala milosrdnú blízkosť Boha v Ježišovi Kristovi. Vskutku, ako vyučujú Otcovia, ten je pravý a milosrdný Samaritán, ktorý sa stal našim blíznym, ktorý vylieva olej a víno na naše rany a vedie nás do príbytku Cirkvi, ktorá nám zaručuje uzdravenie, keď nás zveruje svojim kňazom a keď osobne dopredu platí naše liečenie. Áno, evanjelium lásky a života je tiež vždy evanjeliom milosrdenstva, ktoré smeruje ku konkrétnemu a hriešnemu človeku – ktorým sme my všetci – aby ho zodvihlo z hociktorého pádu, aby ho vyliečilo z ktorejkoľvek rany.

Môj milovaný predchodca a Boží služobník Ján Pavol II, ktorého tretie výročie smrti sme práve slávil, pri zahájení nového sanktuária Božieho milosrdenstva v Krakove povedal: „Mimo Božieho milosrdenstva neexistuje žiadny iný zdroj nádeje pre človeka“ (Homília, 17 augusta

2002: L'Osservatore Romano, vydanie v španielskom jazyku, 23 augusta 2002, str. 4). Od tohto milosrdenstva, Cirkev pestuje skalopevnú nádej v človeka a v jeho schopnosť uzdravenia sa. Vie, že s pomocou milosti, ľudskej slobody je schopná úplnému a vernému odovzdaniu, ktoré umožňuje manželstvo muža a ženy ako nerozlučný zväzok; ktorého sloboda, vrátane najťažších okolností, je schopná neobyčajných gest obeti a solidarity, aby prijala život nového človeka.

Tak sa dá vidieť, že „nie“, ktoré Cirkev vyslovuje v jej morálnych pokynoch a v ktorých sa často sústreďuje tak jednostranne pozornosť na verejnú mienku, vskutku je „áno“ k dôstojnosti ľudskej osoby, k jej životu a k jej schopnosti milovať. Je to výraz vytrvalej dôvery, z ktorej, napriek jej slabostiam, ľudské osoby môžu odpovedať na hlasité volanie, pre ktoré boli stvorené: lásku.

Pri tejto istej príležitosti, Ján Pavol II pokračoval: „Je nutné vysielat' do sveta tento oheň milosrdenstva. V Božom milosrdenstve svet nájde pokoj.“ Tu vsúva veľkú úlohu učeníkov Ježiša Krista, ktorý sú spoločníkmi na ceste toľkým bratom a sestrám, mužom a ženám dobrej vôle. Ich program, program milosrdného samaritána, je „srdce, ktoré žije“. Toto srdce vidí, kde je potrebná láska a preto koná. (Boh je láska, 31).

Počas týchto nepretržitých úvah a dialógov ste spolucítili so zasiahnutými obeťami a ich ranami z rozvodu a potratu. Predovšetkým ste konštatovali utrpenie, často traumatické, ktorým trpia práve tí, ktorým sa hovorí „synovia/dcéry rozvodu“, keď poznačilo ich život až do bodu, v ktorom sa ich cesta stáva oveľa viac ťažšou. Vskutku, sa nedá vyhnúť tomu, že keď sa rozbije manželský zväzok, trpia predovšetkým deti, ktoré sú živým znakom ich nerozlučiteľnosti. Preto vzájomná a pastorálna pozornosť sa musí usilovať o to, aby deti neboli nevinnými obeťami konfliktov medzi rodičmi, ktorí sa rozvádajú a zaručiť, čo možno najlepšie, nepretržitosť spojenia s ich rodičmi a tiež vzťah s ostatnou rodinou a spoločnosťou, ktorý je nevyhnutný pre psychologický a ľudsky vyvážený rast.

Tiež ste sústredili svoju pozornosť na tému vyvolaného potratu, ktorý zanecháva hlboké stopy, často nezmazateľné, u žien, ktoré ho podstupujú a u tiež osôb, ktoré tieto ženy obklopujú a ktoré spôsobujú hrozné následky pre rodinu i pre spoločnosť, medzi iné dôvody tiež patrí materialistická mentalita podcenenia života, ktorý žičí! Koľko sebeckých spoluvinníkov sa často skrýva za bolestným rozhodnutím, ktorému mnohé ženy museli čeliť samé, a ktorých ranu, ešte stále otvorenú, nosia vo svojej duši! Hoci to, čo vykonali naďalej vytvára veľkú nespravodlivosť a už nieto lieku, pripájam sa k výzve zameranej na encykliku Evangelium vitae k ženám, ktoré podstúpili potrat: „Nenechávajte zvíťaziť sklúčenosť a nestrácajte nádej. Skôr pochopte to, čo sa stalo a vysvetlite to v pravde. Ak ste tak ešte neurobili, pokorne a dôverne sa otvorte ľútosť: milosrdný Otec váš čaká, aby vám ponúkol svoje odpustenie a svoj pokoj vo sviatosti zmierenia. Všimnite si, že nič nie je stratené a tiež môžete požiadať o odpustenie vaše dieťa“ (n.99).

Vyjadrujem svoju hlbokú úctu všetkým sociálnym a pastorálnym aktivitám nasmerovaným na uzmiernenie a pozornosť zraneným osobám kvôli tragédii potratu a rozvodu. Tieto aktivity, spolu s mnohými inými formami kompromisov, vytvárajú podstatné elementy na budovanie civilizácie lásky, ktorú ľudstvo dnes potrebuje viac ako inokedy.

Keď úpenlivo prosíte Pána; milosrdného Boha, ktorý vás formuje každým razom viac s Ježišom, Milosrdným Samaritánom, aby jeho Duch vás učil pozerat' novou formou na skutočnosť synov a dcér, ktoré trpia, pomáha vám myslieť novým meradlom a nabáda vás konať šľachetne v perspektíve skutočnej civilizácie lásky a života, tak vám všetkým udeľujem špeciálne apoštolské požehnanie.